

SDP:n ryhmäpuhe, Satu Taavitsainen

12.12.2011 Mikkelin kaupunginvaltuuston talousarviokokous

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut läsnäolijat.

On vaikea tietää, miten maailman, Euroopan, Suomen ja Mikkelin kaupungin talous kehittyvät ensi vuoden aikana. Teemme budjettia todellakin poikkeuksellisen epävarmassa taloudellisessa tilanteessa. Vaikka meillä on ollut puolueiden välillä keskustelu asiallista ja yhteistyö mennyt parempaan suuntaan, olen kuitenkin kokenut, että tämän budjetin rakentaminen on ollut kyllä välillä aika kaoottista. Sen vuoksi tästä lähtien on kyllä veroprosentti ja talousarvio päätettävä samassa kokouksessa.

Veroprosenttipäätöksellä olemme sinetöineet ensi vuoden tulomme. Nyt olemme niitä tuloja jakamassa eri lautakuntiin, mutta riittävätkö rahat ilman palveluiden leikkauksia. Alkusyksystä olleessa valtuuston talousseminaarissa aika monen valtuutetun puheenvuoroissa kuultiin, että palveluiden leikkauksiin ei haluta mennä. Viranhaltijat silloin konkreettisesti meille kertoivat mitä on edessä tällä rahamäärällä.

Ryhmämme on eniten huolissaan siitä, että riittävätkö rahat sosiaali- ja terveyslautakunnassa koko vuodeksi. On tiedossa, että näillä rahoilla vanhuspalveluiden tilanne huonontuu ensi vuonna. Ostopalveluiden kustannuksissa lähti mopo käsistä sen jälkeen kun omia laitospaikkoja lakkautettiin ja tehostettu palveluasuminen kilpailutettiin.

Koska yksityisiltä tulevia laskuja ei voi noin vaan jättää maksamatta, on sen vuoksi jätetty budjetoimatta omaan toimintaan rahaa. Terveyskeskuksen sairaalan osasto 3:sen pyörittämiseen on rahat vain huhtikuun loppuun. Osastoa ei ollut alun perin tarkoitus lakkauttaa ensi vuonna, mutta koska raamia kiristettiin, niin tämä osasto joudutaan lakkauttamaan elokuussa. Mutta mistä rahat sinnekään asti, kun ne loppuvat jo huhtikuussa? Vanhukset tarvitsevat kuitenkin hoitoa ja paikat heille pitää löytää. Jos paikkoja ostetaan yksityiseltä, ei säästöä synny. Jos siirretään kotiin, niin kuka hoitaa, kun kotihoidostakin tällä budjetilla leikataan resursseja.

SDP:n valtuustoryhmä ei voi hyväksyä tällaista alibudjetointia ja sen vuoksi ryhmämme

esittää sosiaali- ja terveyslautakunnan raamiin lisättäväksi 1,3 miljoonaa euroa. Tämä summa on kompromissi ja soten sisälle jää tuonkin jälkeen vielä suuria riskejä ylittää talousarvio. Summa kuitenkin pohjautuu siihen tarpeeseen, johon lautakunta kokouksessaan päätyi yksimielisesti.

Hyvät valtuutetut.

SDP:n valtuustoryhmän mielestä budjetin tulee turvata kuntalaisten palvelut ja parantaa pahimmat kipupisteet. Edellytämme onnistumista johtamisessa, henkilöstön mukaan ottamista ja toimintojen kehittämistä yhdessä henkilökunnan kanssa ja tätä kautta onnistumista tuottavuuden parantumisessa. Jos laitamme oman toiminnan niin tiukoille kuin tällä esityksenä olevalla budjetilla tehdään, on maineemme kuntatyönantajana ja houkuttelevana työpaikkana vaarassa. Sijaismäärärahat ovat nollassa ja emme kai tosissamme kuvittele, että kukaan ei sairastu ensi vuoden aikana.

SDP:n valtuustoryhmä arvostaa ja luottaa kaupungin henkilökuntaan. Korostamme henkilöstön jokaisen jäsenen roolia aktiivisena toimijana ja merkityksellisenä tekijänä. Henkilöstösuunnitelmasta meille jäi sellainen kysymysmerkkiolo, että vastaako tekstit käytössä olevia rahoja? Toivomme, että henkilöstöjohtaja ensi vuonna keskittyisi muun kehittämisen ohella moniportaisuuden vähentämiseen. Siirretään hallinnosta käsiä tuotantoon. Toimintakulttuuria on uudistettava, työtehtäviä, työn tekemisen paikkoja ja aikoja ja tapoja on pystyttävä muuttamaan joustavasti ja tarpeen mukaan. Meillä Mikkeliässä on kaikki se osaaminen, mitä tarvitaan kuntataloutemme pelastamiseksi. Se ei saa jäädä kankeiden tehtäväkuvien ja byrokratian kahleisiin. Kasvavan palvelutarpeen tyydyttämiseksi tarvitsemme uusia, yli organisaatorajojen meneviä palveluinnovaatioita. Valtuusto voisi asettaa tavoitteeksi, että joka vuosi tulee toteuttaa yhtä monta tuottavaa kehitysidea kuin meillä on työntekijöitä. Viranhaltijoiden tehtävä on luoda järjestelmä, jossa henkilökuntaa kuunnellaan ja ideoita jalostetaan ja toteutetaan.

Arvoisa valtuusto

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut ovat kunnan ydintoimintaa, jotka vaikuttavat asukkaiden mahdollisuuksiin, kehittymiseen ja terveyteen. Sen vuoksi niiden kohdalla on oltava tarkkana kuinka käytämme verorahoja. Ryhmämme edellyttää, että ensi vuoden aikana on toteutettava oman tehostetun palveluasumisen yksikön rakentaminen yhteistyössä Mikalo Oy:n kanssa. Ryhmämme ei hyväksy sitä, että kaupunki päättäisi laajentaa palvelusetelikäytännön koskemaan myös vanhusten tehostettua palveluasumista ja korvata sillä kalliiksi tulleet ostopalvelut. Silloin on tuloksena vanhusten eriarvoistuminen, kun palvelujen saaminen riippuu yhä enemmän niiden tarvitsijoiden omasta rahoituksesta.

Sen sijaan ryhmämme ei näe ongelmana esimerkiksi kulttuuriin, liikuntaan, työllisyystoimiin ja yrittäjyyteen liittyvien palveluiden tuottamista julkisen ja yksityisen tai 3. sektorin kumppanuuksina.

Hyvät valtuutetut

Ryhmämme on edelleen sen kannalla, että Mikkelin tulee ottaa käyttöön kotihoidontuen kuntalisä. Miksi emme kannustaisi heitä, jotka haluavat hoitaa pienet lapsensa itse, se on inhimillistä ja tulee kuntalisineenkin kaupungille yli puolet halvemmaksi.

Meidän päivähoidossa on ongelmana paikkapulan lisäksi huonossa kunnossa olevat rakennukset, joissa oireilevat sekä lapset että työntekijät. Onneksi remontoimme nyt välittömästi Emolan ja Saksalan päiväkodit. Yhteiskoulun hyödyntäminen päivähoidon tiloina on erinomainen ratkaisu.

Ei niin huonoa ettei jotain hyvääkin. Kaupunginjohtajan pohjaehdotus tämän vuoden budjetiksi kaipasi muutoksia ja parannuksia, ja ryhmämme on iloinen, että perusopetuksen tuntikehys päätettiin kaupunginhallituksessa pitää ennallaan ja että Otavan kirjaston aukioloa ei supisteta. Kumpikin ovat budjetin sisällä pieniä, mutta tärkeitä asioita. Alustavasti on ollut keskustelussa tarve läpikäydä palvelustrategiamme uudelleen. Mikäli päädyimme tekemään muutoksia palveluverkkoon, täytyy asiat tuoda valtuuston käsiteltäväksi. Edellytämme myös, että tilastojen on oltava luotettavia. Niiden varaan pohjautuu aika monet palveluverkon päätökset ja nyt on ollut tilastoissa hyvin paljon virheitä ja poikkeamia.

Positiivinen asia on myös työpajan uudistuminen ja nuorten Olkkarin avautuminen. Ne ovat osa varautumista vuonna 2013 täysimääräisesti voimaantulevaan nuorisotakuuseen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Mikkelin velkaantuminen jatkuu myös tänä ja ensi vuonna, mutta kiistämätön tosiasia on, että velkaantuminen on saatava vähenemään. Millä toimenpiteillä tähän päästään, ei ole helppo keissi ratkaista. Sitä tikulla silmään, joka vanhoja muistelee, mutta kyllä jossain vaiheessa on 90-luvun lopussa ja 2000-luvun alussa on ollut Kreikan meininki investoinneissa. Velkarakalla on tehty miljoonien investoinnit ja jätetty tulevien sukupolvien huoleksi velan maksaminen. Kyllä silloin olisi päättäjien pitänyt tajuta nostaa veroprosenttia tai investoida vähemmän.

Ensi vuonna investointimenot laskevat tämän vuoden tasosta. Mikä on oikea suunta näillä käytettävissä olevilla rahoilla. Samalla on todettava investointitason paineen olevan edelleen korkea ja liittyen erityisesti peruskorjattaviin rakennuksiin. Investointilista on läpikäyty moneen kertaan, mutta pari tapaturmaa sinne on jäänyt. Rantakylän koulun remontti ja Urheilupuiston koulun pihan saneeraus ovat siirtyneet vuodelle eteenpäin. Näistä esityksiä tuonnempana.

Jatkakaamme budjetin käsittelyä hyvässä hengessä. Samalla toivotan jo ryhmäni puolesta kaikille valtuutetuille ja viranhaltijoille rauhallista joulun aikaa.